

16. januar 2024

Fiberbinder ApS' høringsvar til lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven

Fiberbinder har gennemgået ovenstående lovforslag og har fundet anledning til at fremsende følgende bemærkninger.

I Danmark er risikoen for at blive udsat for asbest fortsat alt for stor.

Det gælder både for mennesker, som bor og opholder sig i nærheden af bygninger, som bliver renoveret, men det gælder især for de efterfølgende håndværkere som tømrere, elektrikere og VVS'ere, der udfører deres arbejde på områder, der er blevet asbestsaneret, men hvor det i praksis ikke har været muligt at fjerne alle asbestfibre, som det også fremgår af Arbejdstilsynets seneste rengøringsvejledning.

Disse håndværkere udfører deres arbejde uden asbestværnemidler, og ofte er de slet ikke klar over, at de arbejder på områder, som er blevet asbestrenoveret. Disse tømrere, elektrikere og VVS'ere er afhængige af, at der vedtages og implementeres regler, som beskytter deres arbejdsmiljø.

I de kommende år vil byggeriets grønne omstilling og genanvendelsen af den eksisterende bygningsmasse medføre en væsentlig forøgelse af antallet af renoveringer af ældre bygninger. Risikoen for at blive udsat for asbestfibre vil øges i takt hermed, og det medfører øgede krav til den lovgivning, som skal gælde på området.

I Fiberbinder er vi store fortalere for den kommende autorisationsordning på asbestområdet. Vi er ligeledes fortalere for, at der tages udgangspunkt i den eksisterende ordning for autorisation af kloakmestervirksomheder.

På asbestområdet er der imidlertid en række særlige hensyn til både nærmiljø, til efterfølgende håndværkere og til vidensdeling mellem faggrupper, som ikke er til stede på kloakmesterområdet, og den kommende autorisationsordning på asbestområdet bør konkret regulere og tage højde for disse særlige hensyn.

Hvis disse særlige hensyn ikke inddrages konkret i lovgivningen, er der risiko for, at den kommende autorisationsordning kommer til at fremstå fint på papiret, men at den ikke reelt kommer til at betyde, at færre mennesker fremover udsættes for asbest.

På baggrund af ovenstående har Fiberbinder følgende konkrete bemærkninger:

- Det bør fremgå, at kvalitetsledelsessystemet som minimum skal indeholde dokumentation for, hvem der har frigivet et asbestsaneret område til efterfølgende håndværkere.
- Det bør fremgå, at den fagligt ansvarlige som minimum skal sikre, at enhver slutrengøring er udført tilfredsstillende, og at den fagligt ansvarlige skal sørge for, at det er rådgiver/tilsyn, der frigiver områder til efterfølgende håndværkere.
- Det bør fremgå, at de data i kvalitetsledelsessystemet, som er relevante for efterfølgende håndværkere/arbejdsgivere at kende, også skal deles med de efterfølgende

håndværkere/arbejdsgivere, så de kan vurdere arbejdsmiljøet og træffe deres forholdsregler.

- Det bør fremgå, at de autoriserede virksomheders egenkontrol som minimum skal dokumentere, at der til enhver tid er minimal risiko for nærmiljø og for efterfølgende håndværkere.
- Det bør overvejes, om den kommende indskrænkning i privatpersoners mulighed for at udføre nedrivning af asbestholdigt materiale vil medføre en u hensigtsmæssig bølge af private nedrivninger i tiden før ikrafttræden.

Samlet set er det Fiberbinders opfattelse, at arbejdsmiljø og nærmiljø ikke må betale prisen for byggeriets bidrag til den grønne omstilling.

Både i dag og i årene fremover kommer asbest til at udgøre en sundhedsfare for håndværkere og for nærmiljø – for mennesker, som ikke har indflydelse på selve asbestsaneringen, og som ofte ikke er klar over risikoen. Vi skylder disse mennesker, at der bliver gennemført lovgivning, som reelt kommer til at betyde, at færre mennesker fremover udsættes for asbest.